

Metody

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

T-graf

Metoda k ujasnění si postojů k dané otázce. Třídění protichůdných argumentů a názorů. Rozdělíme si papír na dva sloupce. Do levého sepíšeme všechny klady a do pravého všechny zápory, které nás napadnou k danému problému.

Jak na to?

- ⊗ Učitel na příkladě předvede techniku.
- ⊗ Žáci si vezmou vhodný papír, připravenou grafickou kartu.
- ⊗ Do záhlaví si zapíší centrální otázku, kterou budeme zkoumat.
- ⊗ Volným psaním přiřazují asociace nejprve do levého a pak do pravého sloupce.
- ⊗ Čtou se, vybírají a hodnotí jednotlivé T-grafy.
- ⊗ Můžeme zapsat jeden velký společný T-graf jako souhrn zdařilých myšlenek.
- ⊗ Vzniklý rozbor může sloužit jako podklad pro tvorbu textu na zadané téma.

Využití

T-graf může také sloužit jako grafický organizér pro různá uspořádání:

Roztřídění kladů a záporů, výhod a nevýhod, fakt a domněnek, silných a slabých stránek.

Jako shrnutí, co se mi líbí a nelíbí na nějaké situaci.

Zdroj myšlenek pro další zpracování.

Co už z daného tématu umím a co neumím. Shrnutí na začátku hodiny a porovnání na konci hodiny. Dobré pro zpětnou vazbu.

Třídění, co kam patří. Rozděl do skupin zvířata domácí, divoká.

Doplňování protikladů. Př. kladný elektrický náboj – ?, severní magnetický pól – ?.

Dvojice slovíček v cizím jazyce a překlad.

Jako možnost rozhodování se. Plusům a minusům přidělíme podle důležitosti hodnotu (např. 1 – méně důležitý bod, 2 – středně důležitý, 3 – podstatná záležitost) a po součtu celkové hodnoty plusů a minusů se můžeme snadněji rozhodnout.

Ukázky

Námět: Cesta na Mars

T-graf byl součástí pracovního listu Cesta na Mars. Po volném psaní bylo úkolem žáků 9. ročníku rychle vybrat do T-grafu věci, které by jim na Marsu chyběly a které by jim nechyběly.

Reflexe

Zde žáci reagují na následující článek.

Rodina a přátelé.	Škola.	„Lidé chtějí osídlit jiné planety za každou cenu. Odborníky přesto překvapilo, že se k jednosměrnému letu na Mars už přihlásilo 400 lidí. A počet to není zdaleka konečný. Podle listu <i>Journal of Cosmology</i> , ve kterém vyšel před několika měsíci článek o cestě na Mars bez návratu, kontaktovalo pisatele textu už 400 čtenářů. Ti všichni by se rádi na tajemnou planetu podívali, i kdyby to mělo znamenat, že na ní zemřou. Cena takové mise by byla zhruba poloviční.“
Celkově celá Země.	Práce.	
Hory a moře.	Někteří lidé.	
Naše podnebí.	Drahé věci.	
Dům.	Domácí úkoly.	
Mazlíčci.	Zákony.	
České jídlo.	Můj pokoj.	

<http://tn.nova.cz/magazin/hi-tech/veda/stovky-lidi-chteji-na-mars-bez-navratu.html>

Výstupy:

Je to jen pro ty, kteří už nemají co ztratit. Ne pro ty mladé, co mají život před sebou. Pokud to bude možné, tak jako svou poslední cestu bych chtěl vesmír.

Cesta na Mars může být dobrá, když víte a máte jistotu, že se vrátíte zpátky domů živí a zdraví.

Určitě to je zajímavý nápad, který nejspíš zatím není realizovatelný. Pokud by to realizovatelné bylo, tak by bylo skvělé vybudovat někde novou společnost a osídlit novou planetu za předpokladu, že by už obydlená nebyla.

Varianty

Možný zápis ve dvojicích, skupinách.

Vzájemné porovnávání grafů.

Podklad pro diskusi o prioritách k zadanému tématu.

Karta může mít různé grafické zpracování od sloupců po pyramidu.

Co potřebujeme?

Psací potřeby, listy papíru, grafické karty.

Náměty:

Jaké jsou výhody a nevýhody zvířátka v domácnosti? Mám si tedy koupit například křečka nebo pořídit akvárium?

Jaká jsou pro a proti těžby uhlí v Beskydech?

Jaké jsou výhody a nevýhody, když venku prší?

Co dělám a co nedělám správně?

Zapiš, které lidské činnosti dělají přírodě dobře a které ne.

Zdroje a literatura

Grecmanová, H., Urbánková, E. 2007. Aktivizační metody ve výuce, prostředek RVP. Hanex. Olomouc. 178 s. ISBN: 80-857883-73-8.